

ŠURIENKA A ATALIENKA

Bola raz jedna stará dedová a jeden starý dedo. Dedová si ukradla dievčatko, ktoré sa volalo Atalienka, a vyučila ho všelijakým čarom. Dievča bolo súce a dedovej šlo po ruke, že sa mohla naň so všetkým spoľahnúť. Tu sa dedová začala z muža vysmievať, že ona má dievčatko, a on nič, hoci je chlap.

Deda to dopálilo, ukradol si aj on chlapca. Ten sa volal Šurienka. Hneď ho začali cibriť a všelijakým fíglom priúčať. Ale vraj nebude zo psa slanina, nuž i Šurienka bol na také nesúci a nemohol sa nič naučiť. Neraz ho, neboráka, slzy zaliali, keď stará začala dudrať. A dedo v taký čas tiež homral pod nos na starú i na Šurienku.

Dedová nie že by sa polepšila, lež bola na Šurienku zo dňa na deň horšia. Raz ti ho vyhnala do roboty.

„Počúvaj, ty hlupák!“ osopila sa na neho. „Ak mi tamtotú horu do večera všetku z koreňa nevytrháš, tak je s tebou zle!“

Šurienka odišiel do hory, ale nevládal vytrhnúť ani len koreniok. Sadol si a plakal. Onedlho mu prišla Atalienka s obedom. Keď ho videla plakať, spýtala sa, čo mu je.

„Ach, akože by som neplakal,“ hovoril on, „keď mi dedová prikázala vytrhať celú túto horu, a ja nemôžem ani koreniček. Akože ja pred ňou večer obstojím? Tá ma zmárni!“

„Nič sa neboj, Šurienka,“ odpovedalo dievča. „Ak mi prisľúbiš, že ma neopustíš ani v šťastí ani v nešťastí, ja ti pomôžem.“

„Ach, duša moja zlatá, všetko ti sľubujem, len ma ratuj!“

„No keď je tak, sadni si a jedz!“

Kým sa Šurienka najedol, vytrhala Atalienka celú horu a potom odišla. Večer prišiel domov aj Šurienka a dedová hneď do neho:

„No, či si vytrhal?“

„Vytrhal do ostatného korenioka,“ pochválil sa Šurienka.

Lenže práve to sa dedovej nepáčilo. Začala šomrať a robiť kriky, celý dom na

nohy pozháňala: že ona vie, čo sa robí za jej chrbtom, že Šurienka s Atalienkou čertov pácha. Tak sa jedovala a vykrikovala, ešte aj keď si ľahla, až kým nezaspala.

Na druhý deň poslala zase Šurienku s veľkým vrecom do hory, aby za plné nalapal múch, lebo ak nie, že ho zmárni.

Šurienka odišiel do hory, ale nič nemohol lapiť. Tak si len sadol a plakal. Vtom prišla Atalienka s obedom, utrápeného Šurienku si pekne pohladkala a spýtala sa ho, či jej chce ostať verný v šťastí aj v nešťastí.

„Chcem, duša moja zlatá, chcem, len ma nedaj zmárniť!“

Tu mu Atalienka podala obed, a kým sa najedol, nalapala plné vrece múch. Ale keď Šurienka prišiel večer s muchami, vtedy sa ešte len strhla v dome búrka! Dedová nemohla od zlosti ani zaspáť. Až do polnoci dudrala, že Šurienka s Atalienkou čertov pácha.

Na tretí deň poslala Šurienku do mlyna, aby tie muchy zomlel a večer doniesol z nich múku. Ale mlynár ho vysmial, že či si on dá kamene zababrať! A tak si Šurienka zase len sadol a plakal. Prišla Atalienka s obedom.

„No, Šurienka, či mi ešte aj po tretí raz sľúbiš, že ma neopustíš ani v šťastí ani v nešťastí?“

„Sľubujem ti, všetko sľubujem, len ma zachráň!“

„Aleže si dobre pamätaj, čo si sľúbil!“ povedala Atalienka a podala mu obed. Kým sa on najedol, premenila Atalienka vrece múch na vrece múky. Vraví Šurienkovi:

„Nemysli si, že to aj teraz prejde nasucho. Dedová všetko vie a chce ťa v peci

upieť. Ale ak mi ostaneš verný a vezmeš ma so sebou, pomôžem ti z klieťky. Navečer ťa dedová uloží spať ako čo by nič. Ja budem po večeri umývať taniere. Keď prvý raz štrngnem taniermi, ty sa prebuď, na druhé štrngnutie vstaň hore a na tretie vyskoč von oblokom – utečieme preč.“

S tým sa Atalienka pobrala. Šurienka priniesol večer múku a dával ju dedovej. Triasol sa pritom ako osika. Dedová zase vykrikovala, že Atalienka so Šurienkom čertov pácha. Ale potom mu pekne dala večeru a on si ľahol spať. Starý dedo musel za ten čas pec kúriť, a keď ju vykúri, mal dedovú zobudiť. Lenže Atalienka mu doniesla tuhého vína, od ktorého zaspal pred pecou na lavici, takže mu aj ohreblo zhorelo, a on nič nevedel. Za ten čas umývala Atalienka tie taniere, a keď tretí raz štrngla, Šurienka vyskočil z postele a von oblokom. Atalienka naplnula do všetkých kútov, vzala čarodejné čižmy, a tak utekali.

Nad ránom sa dedová prebudila zo spania a volá:

„Atalienka, pozri, či je už pec vykúrená!“

Tu odpovie slina z prvého kúta:

„Zaraz, len sa oblečiem!“

O chvíľu sa dedová zase ozvala a slina jej odpovedala, že hneď. Ale to už dedovú omrzelo, sama skočila z postele. A tu chyža prázdna, dedo chrápe na lavici a pec vyhasnutá.

Vtedy sa dedová lapila za rozum. Zohnala deda, dobre sa s ním vyvadila, aj papekom ho vybila, a tak ho vyprevadila za utekajúcimi.

Dedo vzal čižmy, čo im ešte ostali dakde v kúte, a statočne v nich zakračoval, bo na každý krok jednu míľu zakročil. Ako ho Atalienka zbadala, premenila sa na ružu a Šurienku premenila na trň. Dedo im nemohol nič urobiť a vrátil sa domov.

„Pakuj sa za nimi ešte raz!“ osopila sa na neho dedová a on voľky-nevoľky musel cváľať. Ale teraz už mal také čižmy, čo v nich odrazu na dve míle zakročil. Ako ho za sebou zbadali, premenili sa ona na kostol, on na kňaza.

Zase im nemohol nič spraviť a namrzený sa vrátil domov. Žene povedal, aby si šla za nimi sama.

„Veď ja aj idem, aby si vedel, a dovediem ich!“ zastrájala sa. Sadla na ometlo a letela za nimi v červenom oblaku.

Keď ich už doháňala, premenili sa on na Dunaj a ona na kačku. Dedová chcela Dunaj vychlípať, a tak chytiť i kačku, ale ako chlípala, rozpukla sa a bolo po nej. Šurienka a Atalienka sa zase premenili, ako boli predtým. Šli už teraz smelo ďalej, až kým neprišli ta, kde bývali Šurienkovi rodičia. A to boli králi. Šurienka povedal Atalienke, aby len ostala tu, že ju on uvedie dnu až potom, keď rozpovie svojim rodičom všetko, ako sa stalo.

Ale Šurienka na Atalienku zabudol. Onedlho už mal veselie s druhou. Ako hostia vychádzali zo zámku, videli na strome pri studni krásnu dievčinu.

Zavolali ju dnu a posadili za stôl. Ona prišla, sadla si za stôl a vytiahla z vrecka zlatú škatuľku, v ktorej sa dva holúbky cukrovali. Vrávela pritom: „Tak, tak, holúbky, ako Šurienka s Atalienkou!“

Tu Šurienka spoznal svoju Atalienku, vzal si ju za ženu a tú druhú mladuchu poslal preč.

Žili potom pekne spolu ako dva holúbky, až kým neumreli.